

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Consolatio Desperantium, Seu Conciones De Magna Dei
erga Peccatores serio poenitentes, comitate**

Bosquier, Philippe

Coloniae, 1617

II. Devm Mvltos Ocvlos Clare videntes habere: & quantum prosit hoc
credere & frequenti meditatione ruminare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56142](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56142)

Amor facit vt vitulum ex sua quiritatione agnoscat vacca, agnum ex balatu ouis, quantumcunque absint & magno gregi permisceantur. Amorem cæcum & oculos ligatum pingat qui volet; ego eum cæcum interdum, interdum oculatissimum dico: cæcum quia interdum in electione melioris errat,

Prop. l. 2.

Eleg. 14.

Scilicet insano nemo in amore videt.

Oculatum autem quia à longe quod amat videt, & ad obtinendum finem media prouidet. Inest enim parentibus nescio virtus naturalis in interiore forte motu sanguinis aut cordis alteratione consistens, qua proles suas quantumcunque deformatas & immutatas multo facilius quam alij agnoscant: & sic hunc Patrem filium suum Prodigum malè vestitum & mira metamorphosi transfiguratum, à longè ante reliquos vidisse & agnouisse dicamus.

II.

DEVM MVLTOS OCVLOS CLARE

videntes habere: & quantum profit hoc credere & frequenti meditatione ruminare.

HÆc omnia dicta sunt vt cognoscamus Deum plures oculos habere, eosq; admodum claros & acutum videntes, aut potius quod sit totus oculus; nam vt inquit August. ep. 36. *Deus totus oculus est, quia omnia videt; totus manus est, quia omnia operatur; totus pes est, quia ubique est.* Narrant fabulæ à zeotypha Iunone, ne Ioui amplius subseruiter Io, adhibitum ei fuisse custodem Argum centoculum:

*Ouid. l. 1.
Metam.*

Centum luminibus cinctum caput Argus habebat, quorum nonaginta octo semper vigilabant & custodiæ intendebant, duobus tantum alternatim quiescentibus, nam:

Suis vicibus capiebant bina quietem.

Sed certè noster Deus pluribus & vigilantioribus oculis nos, & nostra, vndiq; & ab omni parte intuetur

Consi-

Constiterat quocumque loco spectabat ad Io:
Ante oculos Io, quamuis auersus, habebat.

Psalm. Omnes vias meas prauidisti.

Neque enim animalia illa quæ vidit Ezechiel:
Plena oculis ante & retro, quæ ita limpidissimis oculis
erant tessellata, sicut cælum lucidissimis stellis, aut
Panthera nigricantibus maculis, aut pauonis cauda
ceruleis orbiculis exornatur. Neque etiam illa quæ
intus plena sunt oculis, & Ioannes in sua Apocalypsi
vidit, tam clarè prospiciunt quam noster Deus, fa-
mosus ille Argonauta Lynceus, cuius visus parietes pe-
netrabat, qui in specula Lybiæ consistens classem à
portu Carthaginis egredientem dinumerabat; ille
qui radices terra occultatas videbat, vt vult Pausa-
nias; qui terræ obscura visu subintrabat, vt docet A-
pollonius, qui rupes & muros trans mittebat, vt refert
Plutarchus; qui nubes superabat, vt canit Valerius:
Solut transibit nubila lynceus, cuius visus ad centum tri-
ginta millia passuum pertingebat, vt dicit Varro. Hic
tamen Lynceus, quamuis hæc omnia vera essent, quæ
fabulosa iunt, & ideo conficta, quod primus homines
artem metallicam & fodinarum docuerit, teste Lycophronte;
comparatus cum Deo nostro, qui vt Plauti
voce vtat, Oculissimus est, id est, plenus oculis & cla-
rissimè videns, talpa cæcior est. Prudens ille Italiae
Rex Ianus, quem quidam Quadrifrontem, alij
Bisfrontem ob maximam suam prudentiam & admi-
rabilem circumspeditionem faciunt, de quo Poeta:

Ezech. 1.

Valer. l. 1.
Argonau.

al. Oculis
visissimus.

Per. Sat. 1.

Macrob. l.
15. saturn.
c. 7.

O Iane à tergo, quem nulla ciconia pinsit.
& quod præteritorum meminisset, & quod futura
cautè prospiceret; nam vt Macrobius ait, Ianus credi-
tur geminam faciem prætulisse, vt qua ante, quæque post
tergum essent, intueretur. Quod proculdubio ad prudentiam
Regis solartiamq; referendum est, qui & præterita nosset &
futura prospiceret, sicut Antenora & Postnora, diuinita-
tis scilicet aptissima comites apud Romanos coluntur: Hic
tamen Ianus si cum diuina Prouidentia, aut verbum
fingere liceat, cum longe-videntia & clar-intuitu
Dei

Dei conferatur talpa erit. Quamuis aquila tam acute videat, vt in alto volitans prædam in imo maris fundo conspiciat: Quamuis caprea syluestris seu Rupi-Capra obacumen visus Græce *ἰσχυρὸς ἀπὸ τοῦ ἰσχυρὸς* id est videre dicatur: Quamuis Linx suo visu septem muros punetret vt fabulantur; tamen hi oculi nocturnorum lumina sunt, si cum oculis Dei nostri conferantur, quamuis aliquando à Sponso dicatur. *Similis est dilectus meus caprea, hincnu loq; cernorum.* Magnus etiam ille mundi oculus, qui vniuersum orbem, nos &

Cantic. 1.

Ouid 4. Metam.

Eccli. 23.

antipodas omnes spatio viginti quatuor horarum lustrat, & de quo Ouidius ait, *Vides hic Deus omnia primus.* Oculus ille qui omnia visibilia facit, & sine cuius luminae nihil pretiosarum, quæ officina huius vniuersi extant, conspici potest, pulcher inquam ille Sol nequaquam tam clarum videt, quam noster Deus, Nam, *Oculi Dei nimis multo plus lucidiores sunt super solē, cum respicientes omnes vias hominum, & profundum abyssi, & hominum corda, intuentes in absconditis partes.*

Quantumcunque enim clare resplendet sol, nunquam radij eius ad centrum terræ penetrabunt, imo nec intra cubiculum meum si eos oppositis fenestris excluderō: sunt etiam in quibusdam terræ climatibus homines, quibus sol aut nunquam aut breuissimo tempore, idque obscure splendet. Oculus autem Dei nostri ad cordis intima penetrat, & vsque ad profundum abyssi: Et te & furta tua profunda cauerna cum Caco absconde, & non deerit noster Hercules qui deprehendat & educat.

Psal. 138.
** alicubi,*
cor

1. Reg. 16.

Et nox sicut dies illuminabitur.

*Non est occultandum * os meum à te, quod fecisti in occulto.*

Homo videt ea quæ patent; Deus autem intuetur cor.

Lactantius l. 6. de vero cultu c. 24. *Nihil prodest inelusam esse conscientiam, patemus Deo.*

Ambros. in Psal. 138. *Putas quod in lupanari te Christus non videat, quem videt lupanar ingredientem? putas quod in adulterio te non deprehendat, quem videt adulterium cogitantem?* Seneca

Seneca l. 5. ep. 41. *Prope est à te Deus, tecum est, intus est. Ita dico, Lucili, sacer intra nos spiritus sedet malorum honorumq; nostrorum obseruator & custos.*

Cicero l. 2. de Diuinat. *Ignorare Deus non potest quaquisq; mente sit.*

Ioannis 8. *Nonne bene dicimus nos, quia Samaritanus est? Samaritanus, id est, custos & obseruator.*

Iob 38. *Ingreditur profundum maris (id est ex mente Gregorij, mentem humanam) & in nouissimis abyssis deambulat.*

S. Leo *Ista est Indiciis summi scientia, iste tremendus aspectus ipsius, cui peruium est omne solidum. & apertum est secretum; cui obscura clarent, muta respondent; silentium conhibetur, & sine voce mens loquitur.*

Non est ei opus cancellato pectore, vt penetralia cordis nostri vmbrosi intueatur, & sic Momus non habet quod conqueratur cancellos tales naturam homini non indidisse, cum illis author naturæ non opus habeat: Neque ei necesse vt intermedia impedimenta auferantur, priusquam radii eius cor hominis illuminet, quod tamen Soli necessarium priusquam spatium aliquod illuminet. Non, non: intime enim cordi humano præsens est, & ita quidem vt in manu eius sit, *Cor Regis in manu Dei est*, & nihil agat homini nisi Deus cooperetur ad productionem actus, *Sine ipse factum est nihil*, adeoque optime quid agamus, aut cogitemus ipse nouit: Nouit Deus, ipsumne amem, an non amem; num multum num parum; an propter ipsum purè an propter meam philautiam; si similem, an dissimilem, melius, quam egomet norim; & sicut vultum nostrum ac gestus alii melius norunt quam nosmetipsi, ita & ipsi dicere cum S. Petro possumus, *Domine, tu omnia nosti, tu scis, quia amo te.* Ipse etiam Deus est, per cuius gratiam nos ipsos, & nostra corda seu vultus in speculo contemplamur, *Domine in lumine tuo videbimus lumen.*

Præterea Sol non videt omnia simul & vnico intuitu, sed successiue; de die nos videt, de nocte Antipodas, & quidem in vno climate citius, in altero serius.

citius in oriente quam in occidente; ascendit enim & descendit; nos autem Deus omnia vnico momento videt, & ab æterno vidit simul præterita, præsentia & futura: *Domine tu cognouisti omnia nouissima & antiqua*, dicit ei Propheta Regius: cui *Nihil est sub sole nouum*. Et cur hoc non credamus, cum nonnulli historicis nobis persuadere ausi sint, dictum Lynceum tanto visus acumine præditum fuisse, vt vno die videre potuerit primam & vltimam lunam in signo Arietis? Præterea nihil videt nisi quod est; quæ nondum sunt, aut aliquando fuerunt ipsi occulta sunt; cum Adam videret Abraham non videbat, qui nondum natus erat: & cum Abraham videret Adam non videbat, qui iam amplius non erat, sed esse desierat. Sed Deus nos vidit: Antichristum cum Adamum & Abrahamum videret, & idem est de quous homine futuro ab ipsa æternitate. Cum Adam videret simul videbat quis esset futurus Iacob, quis Esau, & quod vnus amore alter odio se dignum faceret, videbat Lutherum videbat Calinum infinito tempore prius quam de

Psalm. 8.

ouo excluderentur: & sic beata Virgo de se dicit, *Natum erunt abyssi & ego iam concepta eram*. Cum autem adhuc longè esset vidit illum Pater ipsius.

Vidit Nathanael simplicem illum & probum, veterum temporum & aurei seculi hominem, sed iam ante eum sub ficu viderat, imo iam tum cū in rebus Adæ & in ventre Eux esset, & cum de arbore vetula illi manducarent;

Cum esses sub ficu, vide te.

Ioan. 1.

Priusquam te formarem in utero, noui te.

Jerem. 1.

Sub arbore malo suscitauit te; ibi corrupta est mater tua, & violata est genitrix tua.

Cant. 3.

Vidit inquam hæc Deus cum nos ad vitam æternam prædestinaret.

Psalm. 1, 8.

Imperfectum meum viderunt oculi tui.

Intellexisti cogitationes meas de longe & omnes vias meas præuidisti.

Nondum cogitaueram hoc vel illud siue bonum siue malum facere, & tu iam videbas quid facturus es: Nihil adhuc iachaueram, adhuc omnia erat quæ

sic coagulatum & informis embrio virtutum aut
vitiatorum, rudis erat & indigesta moles seu chaos
quoddam, & tu iam videbas quale inde opus exiret:
*Imperfectum meum viderunt oculi tui. Preparationem
cordis eorum audiuit auris tua.*

Multo itaque perfectius nouit vitam tuam tran-
sactam, siue in bono, siue in malo, sic Samaritanæ di-
xit quot viros habuerat & omnia quæ fecerat, *Videte Ioan. 4.
hominem qui dixit mihi omnia quacunque feci.* Et hinc
Græci Deum appellarunt *θεός* quod deriuatur à verbo
θεωω quod significat *video*, *speculor*, eo quod videat
omnia; & sic Ambrosius dicit, *Deus dicitur quod speciet
omnia*, & quia, *Non est vlla creatura in conspectu eius in-
uisibilis*, ne quidem fabulosus ille Gyges Platonis &
Ciceronis cum suo annulo magico.

Matth. Pater tuus, qui videt in abscondito reddet tibi.
*Psal. Tenebra non obscurabuntur à te, & nox sicut dies
illuminabitur; sicut tenebra eius ita est lux eius.*

Atque ita sane de Deo credendum est; alias enim
non magis esset Deus quam ego, cum in Deo non
possit aliqua impotentia aut ignorantia: & ratio di-
ctat, cum qui potest alicui aliquid dare, illud ipsum
habere saltem eminentiori aliquo modo, nam *Nemo
dat alteri, quod non habet*: Ipse autem est, qui lucidos il-
los oculos in fronte nostro constituit; æquum ita est,

vt ipse oculos, saltem excellentiore modo habeat; *Qui
plantauit aurem non audiet; aut qui finxit oculi non con-
siderat.* Ipse est propter quem Prophetæ *Videntes* appel-
lantur, eo quod futura post mille annos præuideant;

sicut *Isaias* passionem Christi cum dixit, *Vidimus eum,*
& reputauimus eum quasi leprosum, & non erat ei species,
neq; decor, quod ante mille annos antequam nasceretur
facta, ea promptitudine recolant, ac si præsentis
fuisset, vt *Moyles* creationem mundi: quod videant ea
quæ suo tempore contingunt, sed in locis admodum
remotis, sic *Elizeus* vidit Auaritiam *Giezi* amanuensis
sui à *Naaman* munera recipientis: Sic *S. Petrus* frau-
dem *Ananiae* & *Saphiræ* in venditione agri & oblatio-
ne prætij quasi præsens intuebatur: Sic *S. Franciscus*

Ioan. 4.

Hebr. 4.

Psal. 98.

Isai. 55.

4. Reg. 5.

Act. 5.

Bonau. in

virtu S.

Franciscus

intel-

Dan. 1.

intellexit murmur cordis alicuius fratris indignantis, quod ipse pedes ambularet, cum S. Franciscus a sino veheretur. Sic Daniel somnium Nabuchodonosoris cuius ipse non meminerat exposuit. Si itaque secundum Auerroem, *Quod est potissimum in creaturis, Deo attribuendum est*, & non dubitemus Prophetas vidisse, & sciuisse plurima absentia, præterita, & futura; quidni hæc ipsa & in infinitum plura perfectiori modo cognoscit & videt Deus: omnia igitur videt, & quidem à longè: *Cum adhuc longè esset, vidit eum Pater*, siue sint longè quia iam diu præterita; siue sint longè, quia iam diu antequam fierent cognita sunt; siue sint longè, quia absentia, aut hominum malitia plus fucata & personata, quam sua paupertate noster Prodigus, qui totus laeget, & nudus, ac instar alicuius medicabuli vestitus redijt: siue sint longè, quia mala sua voluntate & iniustus dolis turpiores & factiosa facti sunt, quàm quoad vultu & corpus propter miseriam miseriam additam noster Prodigus: Hos & hæc omnia omni sublato velamine & fuce, in seipsis videt Deus, seu bona, seu mala, siue recta siue peruersa intentione facta sint: *Vidit & cognouit eum Pater ipseus.*

Psal. 138.

Domine probasti me, & cognouisti confessionem meam, & resurrectionem meam. Intellexisti cogitationes meas de longè, &c. O grandem oculum omnium

Hier. 1.

lustrantem, omnia explorantem & insipientem. *Vigilantem ego video*: Omnia considerantem.

Cantic. 2.

Prospiciens per fenestras, prospiciens per cancellos. O oculum, qui videt omnia & tamen ipse inuisibilis & in fundo tenebrarum suarum incomprehensibilis latitat:

Psal. 138.

Et quo à facie tua fugiam?

O sanè quantum nobis expedit hæc ita se habere & quam vile erit hæc sepius per fidem in memoriam reuocare, idque diuersas ob causas. Primo enim ipsa consolationi erunt illis qui vanam gloriam in mentes bona opera in occulto perficiunt. *Hic venit ad Iesum de nocte*. Ex hoc enim certam spem æternæ remunerationis ab eo qui omnia videt & audit accipiant

CONCIO TERTIA.

icipiunt illi qui in occulto sub tecto & ianua clausa bonis operibus student, orationibus vacant, ieiunijs incumbunt, eleemosynas largiuntur, & cum Tobia de nocte mortuos sepeliunt. *Pater tuus qui videt in abscondito reddet tibi.*

Hic oculus suo tempore declarabit quis fuerit ille S Nicolaus qui pro matitandis tribus pauperibus filiabus periculo prostitutionis expositis, tres saccos honestas dotes continentes per fenestram in aedes paternas cōiecit. Hic oculus declarabit S Elizabetham Hassiæ Langrauiam & Regis Hungariæ filiam ideo de latere mariti surgere solitam, vt liberius orationibus vacaret, & toti mundo notum faciet, quomodo in abscondito horti sui loco mendici alicuius scabiosum caput lauarit & mundarit. Hic oculus declarabit quod Tobias sapius & prandium & lectum deseruerit, vt interfectos clam sepeliret. Hic oculus cōsolatorius est his qui falso & Sycophanticè accusantur de his quæ ne somniarunt quidem, sæpe enim contingit quod ij qui ipsi ficus comederunt, alios accusent, sicut Susannam Seniores, Iosephum vxor Putipharis, Hyppolitum Phedra, Bellerophontem Stenobea, & conserui sui miserum Æsopum: Hi enim tandem in suis sceleribus à Iudice omnia vidente deprehendentur ac pœnas dabunt; Innocentes autem in nouissimo die coram toto mundo absoluentur & iustificabuntur. *Nihil enim opertum, quod non reueletur, Matt. 10. neque occultum, quod non sciatur, in die iudicii scilicet, ex mente Hilarii. Cum autem adhuc longè esset, vidit Hilar. in illam Pater Matib.*

Tunc oculus ille omnia explorans euidenter demonstrabit Iosephum non sollicitasse Dominam suam ad turpitudinem; Hyppolitum Phedra non acquiescisse; Bellerophontem hospitem suam non vitasse; Susannam senioribus non acquiescisse, sed è contrario omnia contigisse: tunc omnis fucus & persona detrahetur; tunc omnes impostura in pleno mundi Theatro publicabuntur, & seuerissimè punientur. *Reuelabo pudenda tua in facie tua. Ostendam genibus Anos: nudata.*

Job. 36.

*puilitatem tuam, & regnis ignominiam tuam,
Causa tua quasi impij iudicata est; causam Iudiciumq[ue]
recipies.*

Hic oculus declarabit falso Theodoro Monacho impositam fuisse prolem, cum corpore monialis & virgo esset, exteriore solum habitu monachus, quem ideo assumpserat ut tanto securius Deo deseruere, prout in illa die omnibus constabit.

Deum esse omni scientem & omnia videntem, consolationi esse potest etiam his qui boni operis aut indifferentis aliquid cum faciunt, mox suos experitur calumniatores & maleuolos interpretes, qui quærit etiam bona in sinistram partem semper detorqueant, & ex omni melle venenum sugunt: Hi enim in spem eriguntur quod illo omnia-videns Deus manifestabit consilia cordium, & rectas ac sinceras ipsorum intentiones. Tunc videbitur cur Iesus cum Publicanis & peccatoribus manducauerit: Tunc patebit cur se ab hominibus subducant qui nulli odio sunt, sed à pluribus amantur, quod fecisse dicitur Timon ille Misanthropos; tunc scilicet constabit hoc ipso fecisse zelo sanctitatis, ne cum hominibus conuersando minus homines, & imperfectiores redderentur. sic enim Sanctus quidam dicere consueuerat, *Quoties inter homines fui, minus homo & minor in mercedi.* Videbitur tunc (ut cum debita modestia & humilitate aliquid de me dicam) quid ego meo itinere Romam versus intenderim, cuius causæ gratia Dei & mea nonnulla industria hæcenus ita occulte manserunt, ut in tota Roma excepta Sanctissimo D. N. Paulo V. solum duo meorum consiliorum participes fuerint; quorum vnum sua Sanctitas mihi proprio ore Interpretem assignauerat, alter mihi speciali amicitia iunctus erat. Et tamen Romæ in illo orbis oculo, Vrbe ocularissima, quatuor menses sapientiam visitando exegi. Quamuis enim de hoc meo itinere diuersi diuersæ & satis præsumptuosè dixerint; vnus sic alius aliter illud interpretatus sit, prout cuique bonum videbatur, imo nonnulli existimant.

Remanerint id acquirendi beneficij & officij causa
 susceptum fuisse : tamen tunc patebit testimonio
 oculi illius omnia explorantis & videntis, quod pro
 bono publico iter illud ingressus sum ; quod ad-
 modum Reuerendo P. Ioanni Neieno in Dedicato-
 na Codri Evangelici verum scripserim; quod Patri-
 meæ pacem, totius Reipub. Christianæ publicum
 bonum, exaltationem Christianismi, euerfionem
 Mahometismi, mediante *Pace-belligera*, id est, omni-
 bus Christianis contra Turcas conspirantibus zela-
 uerim; qualem pacem etiamnum desidero, & videro
 aliquando spero. Hic oculus qui consilia cordis mei
 & intentionem vidit, calumniatoribus meis manife-
 stabit quid fecerim & quem scopum intenderim. Sed
 satis. *Tantum valet homo, quantum valet in oculis Dei.*
 & nihil amplius, inquit S. Pater Franciscus: Hoc er-
 go inter tot calumniatores & iniquos iudices vni-
 cum sit nostrum solatium, & spem nostram acuamus
 dicentes: *Qui iudicat me Dominus est: Mihi pro minimo*
est ut à vobis iudicer, aut ab humano die.

Efficit etiam Christianos castiores & religiosiores
 si sapius Deum omnia videntem considerent, ac se-
 cum iterent, *Ionis omnia plena*, quod facile gentilis
 Philosophus Thales Milesius aduertit; nam ut refert
 Cicero l. 2. de legibus, *Thales qui sapientissimus inter*
septem fuit, dicebat, Homines existimare debere, Deos om-
nia cernere. Deorumq; omnia esse plena, & fore omnes ca-
stiores, veluti quo insanus esset maxime religiosus. Præterea
 huius rei consideratio utilis est ad retinendum & in-
 timore continendum audaces quosdam & desperatos
 peccatores: eiusmodi enim infallibiliter credentes
 Deum omnia ipsorum opera & intentiones quantumvis
 abstrusas, occultas & fucatas videre; ipsumq; legis-
 latorem præsentem inspicere, quinam affixas leges
 suis pedibus conculeet, aut a peccatis se continebunt,
 aut saltem non tam impudenter peccabunt, & per-
 præceps in quæuis peccata ruent, quam si sibi hoc *Boeth. l. 9.*
non persuaderent: vnde bene ait Boethius: Magna de Consol.
nobis

nobis inditta bene vivendi necessitas, qui agimus ante oculos cuncta cernentis Dei. Quod ipsum inter cætera Davidem in custodia mandatorum Deiretinuit, qui de se ait, *Servavi mandata tua & testimonia tua; quia omnia via mee in conspectu tuo.* & Psal. 15.

Providebam Dominum in conspectu meo semper; quoniam à dextris est mihi ne commovear.

Et sic etiam verum est quod ait Senec. lib. 1. epist. 11. *Magna pars peccatorum tollitur, si peccaturis testis assistat;* qui enim socium habet & testem, pædagogum seu Magistrum præsentem habet, quamvis vel infans esset, iuxta illud Satyrici:

Iuven. Peccaturo obstat tibi filius infans.

Satyr. 14. Multo magis autem à peccatis deterrebimur si inspectorem actionum nostrarum habeamus virum probum & perfectum, quod non displicebat ipsi Epicuro, qui suadebat, *Vivere tanquam sub alicuius boni viri ac semper præsentis oculis.* Et quid ergo erit, si Deum ipsum omnium actionum nostrarum spectatorem credamus?

1. Cor. 4.

Spectaculum facti sumus Deo.

Iuppiter arce sua totum prospectat in orbem. Si credamus Deum omnium dictorum auditorem? *Auris cæli audit omnia.* Si credamus, quod Deus omnes cogitationes & intentiones nostras scrutatur, *Deus scrutatur corda & renes.* Sanè hæc vnica consideratio sufficiens esset ad offensiones Dei prohibendas, considerato maximè hunc inspectorem infinitè magis esse reuerendum & timendum, quam ex superioribus aliquis, tum propter ipsius incomparabilem & excellentem maiestatem; tum, quia ipse est spectator & pars offensa; tum, quia ipse est Iudex, imo & tortor eorum qui ipsum offenderunt. O quam prudentes erant prisca illi Ægyptii, qui ex editis locis suorum templorum multos oculos & aures aureas suspendebant, Hieroglyphicè significantes per aurum Deitatem, per oculos & aures perfectam Dei de omnibus notitiam, simulque monentes, vt quisquis Deo inspiciente, quod sui officii est, faciat.

Hoc

Hoc enim modo S. Paphnutius meretricem Thaidem è sordibus luxuriæ eduxit: nam ad illam cupitis quasi amplexibus fruiturus rogauit in secretis aliquod conclaue introduci, quo nullius oculos formidantes tanto liberius animis suis indulgerent; obtinuit illa, cum que in secretis cubiculum deduxit; quo adhuc caute se alicuius oculum vereri, illa subiunxit, *Nemo te hic iam videre præter Deum potest.* Quod dictum excipiens S. Abbas rogauit, num crederet vnum Deum cui nihil est occultum, qui premia bonis, malis autem pœnas reponit, qua respondente quod sic, exclamauit, *ô te miseram, quæ cum hæc non ignores, te tamen omni venienti & redeunti exponis ac prostituis! ô miseram & infelicem, Hospita meretrix!* pro momentanea delectatione te perditum is, & mille doloribus ac æternæ damnationi te obnoxiam facis? Et quid inde! Tantum profuit meretriculæ illi oculi ipsius omnia videntis refricata memoria, vt torrentem lachrymarum de fonte oculorum suorum profuderit, pristinam vitam in castam & honestam commutauit, carnem suam castigauerit, eamque ieiunijs & orationibus castitatem docuerit. Prudenter itaq; ex nostro ordine quidam dictus patribus suis inscribi curabat, *Cave, Deus videt, & Reuerendissimus Episcopus Audomarensis mihi persuadebat, vt in cellis fratrum describi curarem, Pense, que Dieu te void. Memento, Deum te videre.* Similiter mellifluus ille Bernardus ante illos dixerat. *Time oculos caprea; time illum, qui per Prophetam dicit: Et erit in illa die, Ego scrutabor Ierusalem in lucernis. Acuto visus est, nihil in scrutatum relinquet oculus eius.* Similes sententiæ breues aureæ sunt & neruosæ, plurimumque valent in anima eius, qui non omnino desperauit, ita vt non peccet facile, aut si peccauerit ad penitentiam redeat. Muleum grauat delictum in presentia eius qui offenditur peccasse: sic Absuerus in Aman excaudescens aiebat, *Etiâ Reginam presente me voluit opprimere: Quid ergo erit, quod coram oculis Dei peccauimus:*

Psal. 50.

Luc 15.

Genes. 17.

*Malum coram te feci.**Pater peccavi in cœlum, & coram te.**Homines autem Sodomitæ erant homines pessimi coram Domino nimis.**Et quis his non moueatur? imò omnes moueri puto, & si quis non, is verè ingenuus non est. Vtile itaque erit læpius cogitare, Cum autem adhuc longè esset, vidit illum Pater ipsius**Deiphilus Comicus, Si quis mortaliū male agens putat Dei oculum effugere, is impia ducitur cogitatione. Caute, qui putatis Deum non esse, est enim, est inquam. Si quis autem perperam agit, tempus lucratur; Nam postea datur pœnas.**Cicero lib. 2. de legibus. Sit hoc à principio persuasum hominibus, Dominos esse omnium rerum ac moderatores Deos, & qualis quisq; sit, quid agat, quid in se admittat, qua mente, qua pietate colat Religionem, inuerti, perurumq; & impiorum habererationem.**Idem lib. 1. de Natura Deorum. Sunt Philosophi qui fuerunt, qui omninò nullam habere censerent rerum humanarum procuracionem Deos, quorum si vera est sententia, qua potest esse pietas? que sanctitas? que religio?**Ibidem, Si Dii neq; possunt curare, neq; volent, nec omnino curant, nec quid agamus animaduertunt, nec quod ab his ad hominum vitam promanare possit; quid est quod illos Deis immortalibus cultus, honores, preces adhibeamus?**Ibidem, Atq; haud scio, an pietate aduersus Deos solata, fides etiam & societas generis humani, & una castigentissima virtus iustitia tollatur.*

III.

**QUOMODO DEVS DEXTRO SE
benigno oculo nos aspiciat.****Q**uamuis Deus omnes videat tam bonos quàm malos, & quicquid siue boni siue mali agimus.